

Hyvät työvalmennuksen kehittämisryhmän jäsenet!

Toimivat käytännöt syntyvät usein vasta kokeilujen myötä. Lisää toimintamalleja tarvitaan, sillä ne saattavat osaltaan kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Hyville käytännöille löytyy kysyntää, sillä pajatoiminta muodostaa vahvan verkoston ympäri Suomea.

Hyvän mielen ryhmässä oli mahdollisuus vieraillla Ateneumissa ja Korkeasaarella. Vähävaraisilla vierailut jäävät yleensä kokematta pääsymaksujen takia. Taide ja kulttuurielämys täyttää mielen, siinä missä toimeentulotuki tai leipäjono täyttää vatsan. Kaupungin tai kunnan tuottamien maksullisten palvelujen (uimahalli, kaupunginteatteri, liikuntahalli tai kuntosali) soisikin olla harkinnanvaraisesti maksuttomia hyvinvointiryhmille. Elämyksestä jää hyvä muisto, ja sen muistaminen piristää mieltä.

Hyvän mielen ryhmässä, sekä riku- ja työhyvinvointiryhmissä päällimmäisenä huolenaiheena on noussut kuitenkin esiin tyhjän päälle jääminen työtoimintajakson päätyttyä. Vaikka tämä ei suoranaisesti liitykään työvalmennukseen, tarjoavat säännölliset työvalmennustapaamiset oivallisen tilaisuuden nostaa esille myös osallisuusvalmennukseen liittyvää tarjontaa. Se, että jokin palvelu on sinänsä tarjolla, ei tarkoita että sitä käytettäisiin automaattisesti. Siihen kaivataan myös säännöllisiä muistutuksia.

Toimenpide-esitys:

1-Työvalmennuksen ohessa tulisi kartoittaa työtoiminnan ja kuntouttavan työtoiminnan asiakkailta tarpeita ja halukkuutta osallistua kerran viikossa kokoontuvaan hyvinvointiryhmään, tai 1-4 työtoimintapäivän suorittamista vapaaehtoistoimintaa harjoittavassa järjestössä, sekä samalla tiedustella arjen hallintaan liittyviä muita kysymyksiä. Tarpeen mukaan osallisuusvalmentaja ottaisi yhteyttä asiakkaaseen myöhemmin.

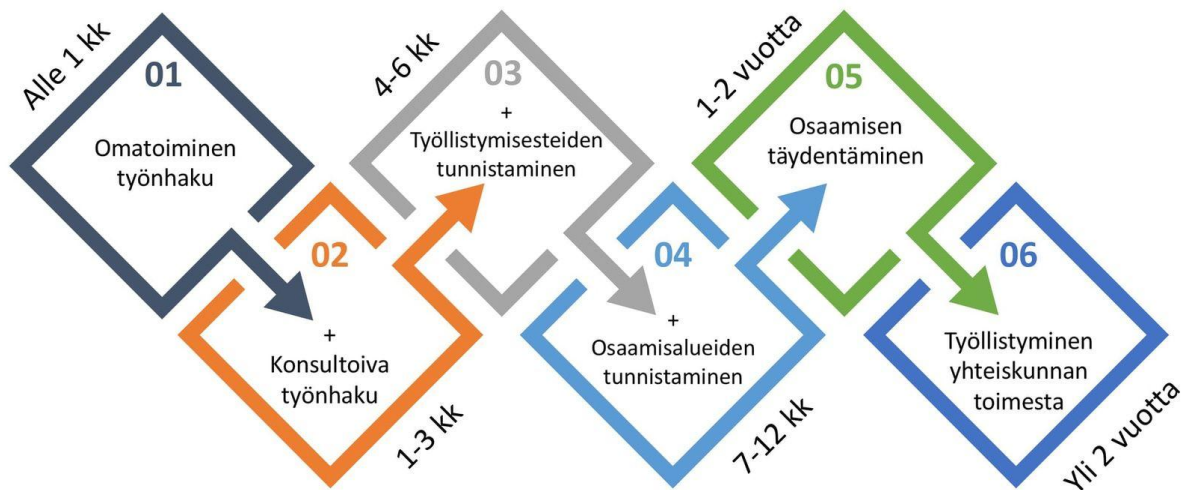
Työ- ja elinkeinoministeriö julkisti 27.3.2023 raportin [Suomen suunta](#), jossa todetaan: "työllisyysasteen noususta huolimatta laaja työttömyys on korkea (360 000 henkilöä), samalla kun työvoiman ulkopuolella (140 000 henkilöä) ja työkyvyttömyyseläkkeellä on runsaasti ihmisiä (130 000 henkilöä)". Laajalla työttömyydellä tarkoitetaan työttömänä sekä palveluissa, kuten esimerkiksi kuntouttavassa työtoiminnassa, olevia työttömiä työnhakijoita.

Työttömyydenhoidossa on kyse viime kädessä vastuun kantamisesta. Valtio työllisti vielä vuosituhaten vaihteessa teollisuusyhtiöidensä kautta lähes 100 000 henkilöä Suomessa. Kun teollisuusyhtiöt päätettiin viedä pörssiin, ryhtyivät tehtaas suuntaamaan tuotantoaan voimakkaasti ulkomaille, mikä tarkoitti työpaikkojen katoamista, myös niiltä alueilta joissa työttömyys oli jo valmiiksi korkea. Toisin sanoen, vielä 1990-luvulla valtio kykeni vaikuttamaan työllisyyteen aluepolitiikan keinoin, tehtaidensa ja investointiensa kautta. Nykyään avoimet työmarkkinat säätelevät täysin työllisyyden kulloisenkin tason. On siirrytty pysyvästi korkeaan työttömyyteen.

Julkisen talouden kustannukset kasvavat joka vuosi, pääasiassa väestön ikääntymisen takia. Tämä voi tarkoittaa käytännössä tiukempaa talouskuria tulevina vuosina, ja sen johdosta olisikin ensiarvoisen tärkeää, että myös julkinen sektori pyrkii osaltaan vaikuttamaan työttömyyteen kulloinkin käytettävissä olevin keinoin. Työllisyyden hoidossa tulisikin omaksua vastuunjako julkisen ja yksityisen sektorin välillä.

Jos työtön työnhakija ei kykene työllistymään kahden vuoden aikana, tulisi hänet pyrkiä automaattisesti työllistämään julkisen sektorin toimesta.

Työllisyystoimet työttömyyden keston mukaan

Myös vaikeasti työllistyvien tulisi olla julkisen sektorin vastuulla.

Toimepide-esitys:

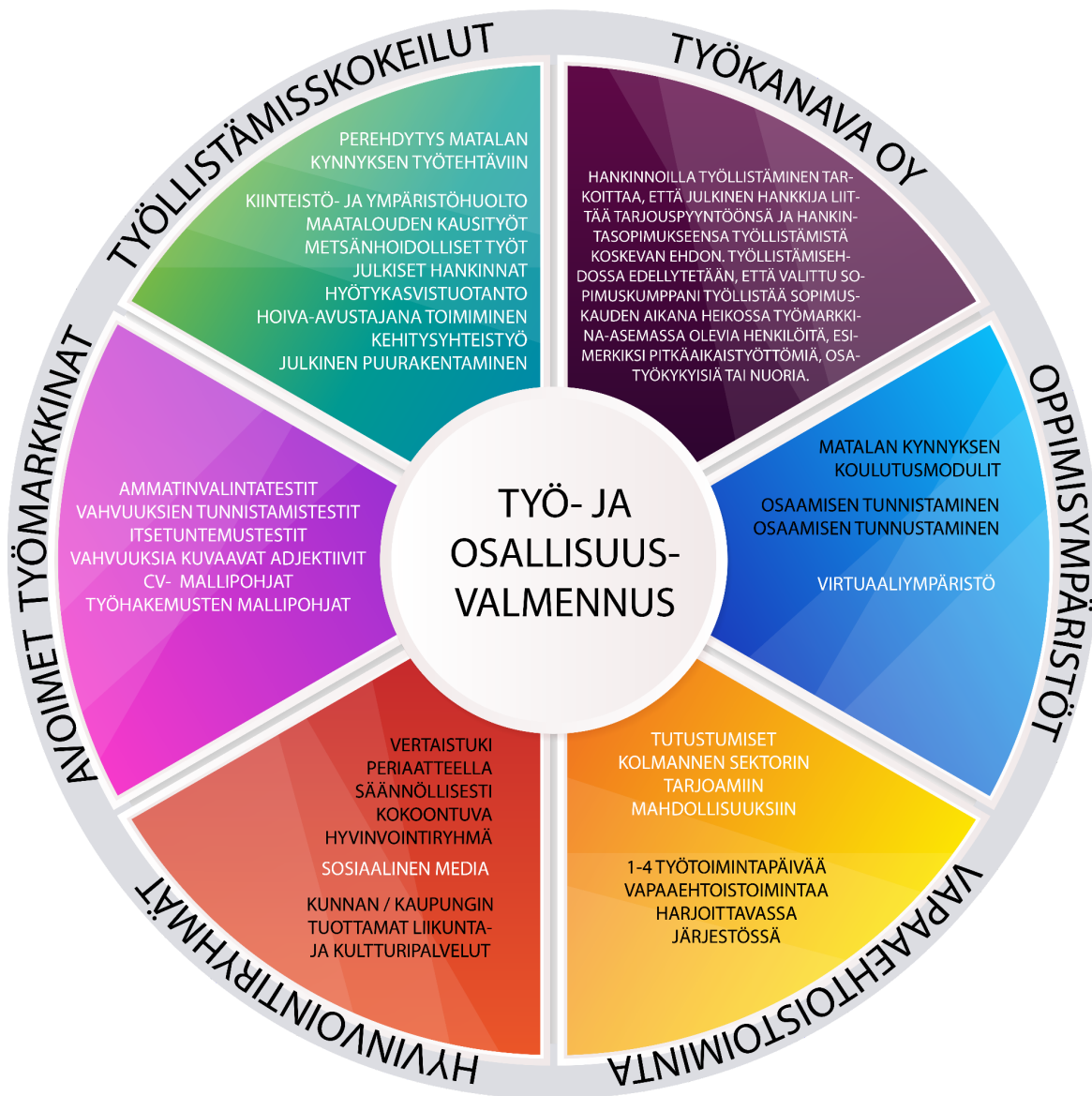
2-Mahdollisia kytkeä pajoiminnan ja [Työkanava Oy](#):n välillä tulisi selvittää. Päällisin puolin vaikuttaisi, että Työkanava tarjoaa [JobCenterin](#) kaltaista alustaa työllistäjän ja työllistettävän välille, kiinteän työsuhteen solmimiseksi. Tulisikin selvittää voisivatko työpajat kenties osaltaan edesauttaa työllistäjän ja työllistettävän kohtaamisessa. Käytännössä tämä voisi tarkoittaa myös työtoiminnan laajentamista, kattamaan Työkanavan laissa tarkoittamaa toimintaa. Kokeilullinen esimerkki voisi kenties olla hyötykasvien kasvattaminen kaupungin tai kunnan omistamisessa kiinteistöissä, julkisen sektorin omiin tarpeisiin, kuten koulut ja hoivayksiköt. Julkinen sektori toisin sanoen pyrkisi kasvattamaan omavaraisuuttaan kulloinkin käytettävissä olevin keinoin.

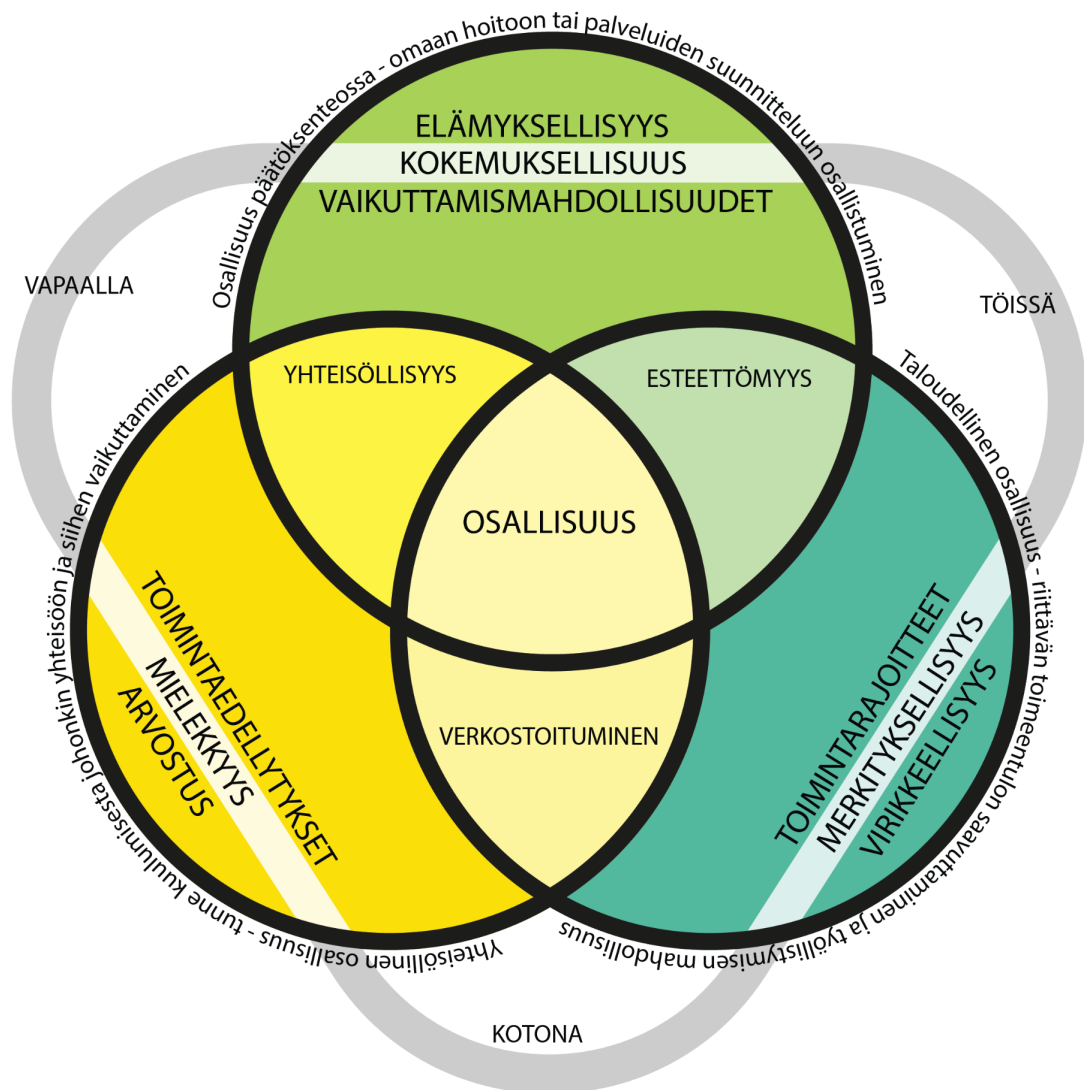
“Työkanavan asiakkaita ovat yritykset, järjestöt, julkisyhteisöt ja yksityiset kuluttajat, jotka tarvitsevat työvoimaa. Työkanava myy asiakkailleen alihankintana palvelukokonaisuuksia, joita sen osatyökykyiset työntekijät tuottavat. Myös työvoiman vuokraus asiakkaiden tarvitsemiin töihin on mahdollista.”

Yhteistyö Työkanavan kanssa voisi lähteä liikkeelle myös ammattioppilaitosten osaamisen tunnustamisesta, matalan kynnyksen koulutusmoduleista, jotka osaltaan tasoittaisivat opintopolun löytymistä tai työllistymistä Työkanava Oy:n puitteissa. Pakilan työkeskuksessa ilmeisesti tämän kaltaista oppimistoimintaa on jo harjoitettukin joillakin toimialoilla. Matalan kynnyksen koulutusmodulit osoittaisivat, että henkilöllä on jo hankittuna riittävää perehdytystä rajattuihin, kunkin toimialan avustaviin työtehtäviin, kuten

- a) kiinteistö- ja ympäristöhuolto
- b) maaseutujen kausityöt
- c) metsänhoidolliset toimet
- d) julkisiin hankintoihin kytkeytyvä materiaalityönto
- e) kehitysyhteistyöhön liittyvä materiaalityönto
- f) hoiva-avustajana toimiminen
- g) kouluihin ja hoivayksiköihin suuntautuva hyötykasvityönto
- h) julkisen puurakentamisen alihankintatyö

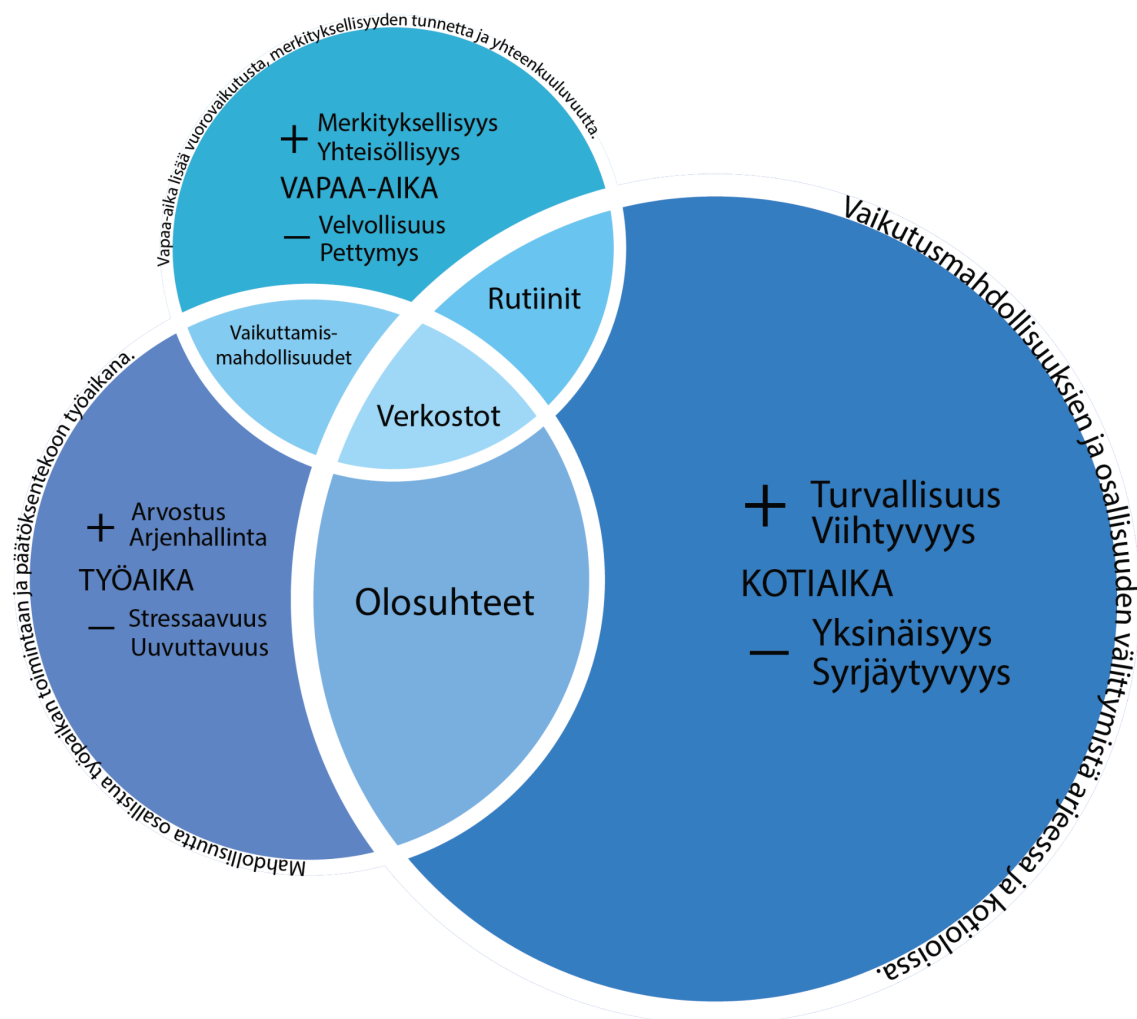
Työ- ja osallisuusvalmennuksessa voidaan nähdä seuraavia osa-alueita.

1. Verkostoituminen kotiympäristössä (sosiaalinen media) voi vähentää yksinäisyyttä.
2. On tärkeää luoda myös esteetön ja joustava työympäristö, jossa työntekijä voi kokea olevansa arvostettu ja kokea saavansa vaikutusvaltaa.
3. Mahdollisuuksia vapaa-ajalla voivat tarjota seurat, järjestöt ja yhteisöt, joissa voidaan harrastaa yhdessä ja jakaa kokemuksia muiden kanssa.

Asiakkaita tulisikin valmentaa mahdollisimman tasapainoisesti ajankäytön suhteen niin kotona, töissä kuin vapaa-aikana, kodin ulkopuolella. Jos yhdellä tasolla ilmenee puutteita, on niitä mahdollisuus yrittää kompensoida kahden muun tason voimaannuttavalla ajankäytöllä.

Kotona vietetyn ajan asettamia haasteita osallisuudessa ovat erityisesti yksinasuvilla rajalliset vaikutusmahdollisuudet, minkä takia olisi tärkeää, että juuri työtoiminnassa ja kuntouttavassa työtoiminnassa annettu valmennus osaltaan auttaisi rakentamaan niitä sosiaalisia verkostoja, joita ihminen sosiaalisena olentona eniten jää kaipaamaan.

Ystävällisin terveisin ,

Harri Käyhkö, pajalainen Uusix-verstaiden viestintäosastolta